Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/VES/BcD/036/25
Názov predmetu	Štátna skúška z verejnej politiky
Počet kreditov	5

Stručná osnova predmetu

1. Vývoj ekonomického myslenia od 19. storočia (najvýznamnejší autori).
2. Verejný sektor – ekonomické dôvody existencie, vymedzenie úloh vzhľadom na zlyhania trhu, determinanty efektívnosti a veľkosti.
3. Fiškálny federalizmus – modely, autori 1. a 2. generácie.
4. Hlavné historické etapy formovania verejných financií a verejných rozpočtov.
5. Verejné rozpočty - charakteristické znaky, zásady a sústava verejných rozpočtov.
6. Rozpočet verejnej správy na Slovensku – štruktúra, úrovne, dlh a čistá finančná pozícia k rozpočtu EÚ.
7. Štátny rozpočet SR – rozpočtový proces, príjmy a výdavky.
8. Základné pojmi v politike (policy, politics, polity).
9. ,,Decision makers" a ,,policy makers" vo verejnej politike na rôznych úrovniach spravovania vecí verejných (lokálna, regionálna, národná a medzinárodná).
10. Siete/koalície aktérov. Vysvetlite, ako sa podieľajú na tvorbe verejných politík.
11. Objekt a subjekt verejnej mienky. Vysvetlite ľubovoľnú metódu zberu dát v prieskumoch verejnej mienky.
12. Proces vývoja verejnej mienky z pasívnej do aktívnej fázy. Uveďte ľubovoľný teoretický model (J. Bryce, F. Tönnies, V. Lamser...).
13. Teória regiónov, regionálna typológia, regionálny rozvoj, endogénne a exogénne faktory regionálneho rozvoja, aktéri regionálneho rozvoja.
14. Stratégie a plánovanie regionálneho rozvoja, výsledky regionálneho rozvoja a metódy ich hodnotenia, lokalizačná analýza, regionálne rozvojové disparity a ich príčiny, regionálna politika.
15. Politika ako predmet skúmania (definícia politiky, moci, vzťah politiky a štátu).
16. Demokracie a jej podoby (definícia demokracie, princípy demokratického zriadenia, priama verzus nepriama demokracia).
17. Trojsektorová regulácia života spoločnosti (trh, štát, tretí sektor).
18. Politické strany ako aktér verejnej politiky.
19. Nepolitickí aktéri a ich miesto v procese tvorby verejnej politiky.
20. Fungovanie medzivojnovej ČSR z pohľadu verejnej správy.
21. Socialistické zriadenie v ČSR a proces federalizácie a demokratizačných reforiem v Česko-Slovensku v roku 1968. Dopady na fungovanie verejnej správy.
22. Modely regionálneho usporiadania na území Slovenska od roku 1945 do roku 1989.
23. Komunálna reforma na Slovensku v roku 1990.
24. Postavenie obce v systéme verejnej správy v Slovenskej republike. Kompetencie a úlohy obce.
25. Orgány obce – postavenie, právomoci a vzájomné vzťahy (starosta, obecné zastupiteľstvo, obecná rada).
26. Výzvy a problémy miestnej samosprávy v súčasnosti (financovanie, decentralizácia, regionálne rozdiely).
27. Postavenie samosprávnych krajov (VÚC) v systéme verejnej správy v Slovenskej republike – Proces

vývoja VÚC, kompetencie a úlohy VÚC, financovanie VÚC a orgány VÚC.
28. Priami a nepriami vykonávatelia štátnej správy.
29. Hlavné inštitúcie Európskej únie a ich kompetencie - Európsky parlament, Európska rada, Rada EÚ, Európska komisia, Súdny dvor EÚ a ďalšie.
30. Typy volebných systémov a organizácia volieb v Slovenskej republike: Volebná legislatíva, volebná administratíva, priebeh volieb a financovanie volebnej kampane.

Odporúčaná literatúra

ARMSTRONG, H., TAYLOR, J., 2000. Regional Economics and Policy, Wiley, 2000.
BARDOVIČ, J. 2019. Voľby do orgánov miestnej samosprávy a uplatňované volebné systémy. In: Komunálna samospráva na Slovensku optikou verejnej politiky. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019. ISBN 978-80-572-0022-2, s. 101-112.
BARDOVIČ, J. 2018. Voľby do orgánov VÚC a využívané volebné systémy. In: Regionálna samospráva na Slovensku optikou verejnej mienky. Bratislava: IRIS - Vydavateľstvo a tlač, 2018. ISBN 978-80-8200-022-4, s. 99-110.
BEBLAVÝ A KOL. 2002. Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: Róbert Vico – vydavateľstvo, 2002. ISBN 80-89041-51-5.
BRIŠKA, F. A KOL. 2010. Teória a prax verejnej politiky. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2010. 282 s. ISBN 978-80-557-0045-8.
BROSTL, A. A KOL. 2013. Ústavné právo Slovenskej republiky. 2. Upravené vydanie. Vydavateľstvo Aleš Čenek, 2013. ISBN 9788073804336.
BUČEK, M. – REHÁK, Š. – TVRDOŇ, J. 2010. Regionálna ekonómia a politika.
Bratislava: IURA Edition, 2010.
CABADA, L, KUBÁT, M. A KOL. 2002. Úvod do studia politické vědy. Eurolex Bohemia, 2002. ISBN 80-86432-41-6.
CIBÁKOVÁ, V. A KOL. 2012. Ekonomika verejného sektora. Bratislava: Iura Edition, 2012, 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.
CHYTÍLEK, R. A KOL. 2009. Volební systémy. Praha: Portál, 2009. 376 s. ISBN 978- 80-7367-548-6.
COLEBATCH, H. K. 2005. Úvod do policy. Brno: Barrister a Principal, 2005. ISBN 80-86598-79-9.
DVOŘÁKOVÁ, V. A KOL. 2008. Základné modely demokratických systému. Praha: 2008. 255 s. ISBN9788024513577.
FIALA, P. – SCHUBERT, K. 2000. Moderní analýza politiky. Uvedení do teórií a metod policy analysis. Brno: Barristel a Principal, 2005. 170 s. ISBN 80-85947-50- 1.
HORVÁTH, P. a KOL. 2014. Kapitoly z politického systému SR pre študentov FSV UCM. Trmava: Slovenská spoločnosť pre verejnú správu pri Slovenskej akadémií vied, 2014. ISBN 978-80-971627-1-9.
HUDEC, O. ET AL. 2009. Podoby regionálneho a miestneho rozvoja. Košice: Ekonomická fakulta, TU Košice, 2009.
JACKSON, P. M. – BROWN, C. V. 2003. Ekonomie veřejného sektoru. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, 733 s. ISBN 80-86432-09-2.
JŮPTNER, P. - POLINEC, M. - ŠVEC, K. A KOL. 2007. Evropská lokální politika.
Praha: Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, 2007. ISBN 978-80-254-1187-2.
JŮPTNER, P. - POLINEC, M. A KOL. 2009. Evropská lokálni politika 2. Praha: Fakulta sociálnich věd Univerzity Karlovy, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.
KLUS, M. 2007. Verejná politika. Priestor, efektívnosť, nástroje, nové výzvy. Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove, 2007. ISBN 978-80-89267-10-1.
KLUS, M. 2008. Aktéri verejnej politiky. Štrukturalizácia, voľba. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2008. ISBN 978-8083-578-4.
KONEČNÝ, S. 2016. Verejná správa v členských štátoch Európskej únie. Bratislava: Mayor, 2016. 237 s. ISBN 978-80-969133-8-1.
KRÁĽOVÁ, Ľ. A KOL. 2006. Aktuálne otázky verejnej politiky. Košice: Typopress, 297 s. ISBN 80-89089-46-1.

MAEIR, G. – TŐDTLING, F. 1998. Regionálna a urbanistická ekonomika. Regionálny rozvoj a regionálna politika. Bratislava: Elita, 1998.
MALÍKOVÁ, Ľ. 2003. Verejná politika. Aktéri a procesy. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2003. ISBN 80-223-1800-0.
NOVÁK, M. (et al.) 2011. Úvod do studia politiky. Praha: Slon, 2011. ISBN 978-80- 7419-052-0.
PROROK, V. 2012. Tvorba rozhodování a analýza v politice. Praha: Grada, 2012. 192 s. ISBN 978-80-247-4179-6.
POTUČEK, M., PAVLÍK, M. A KOL. 2015. Veřejná politika. Brno: Masarykova univerzita v Brne, 2015. Voľne dostupné na internete: https://is.muni.cz/el/1456/podzim2015/BKV_VPTP/um/50929760/verejna_politika_sa zba.pdf?lang=cs.
ŘÍCHOVÁ, B. A KOL. 2009. Západoevropské politické systémy. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2009. 292 s. ISBN 978-80-245-1516-8.
STIGLITZ, J. E. 1997. Ekonomie veřejného sektoru. Praha: GRADA Publishing. ISBN 80-7169-454-1.
SVENSSON, P. 1995. Teorie demokracie. Brněnské přednášky. Brno: CDK, 1995.
ŠIMO, D. – MURA, L. 2015. Manažment organizácií. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. 264 s. ISBN 978-80-8168-242-1.
ŠVIKRUHA, M. (ed.) 2018. Transformácia a premeny politických systémov v krajinách Vyšehradskej skupiny (vysokoškolská učebnica). 1. vyd. Bratislava: IRIS - Vydavateľstvo a tlač, 2018. 263 s. ISBN 978-80-8200-031-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

Skúšobná komisia na štátnych skúškach hodnotí odpoveď študenta na vybranú štátnicovú otázku.

Vyučujúci: skúšobná štátnicová komisia